

KOSTOLIANSKE POHL'ADY

ROČNÍK XIX.

ČÍSLO 1

MAREC 2013

Žijeme si tu pekne zvesela!

● *Priroda a zachraňovanie stromčekov – to je naše!*

Ani sme sa nenazdali a prvý školský polrok je za nami. Pre žiačikov našej materskej školy bol bohatý nielen na nové poznatky, ale aj zážitky a podujatia. A tých sme počas uplynulých mesiacov zorganizovali hneď niekoľko. Viac na str. 6.

Opäť ožili dávne tradície

Folklorne tradície sa v súčasnosti zachovávajú aj v Kostoľanoch, i keď dnes už v trocha modernejšej podobe. Tento rok sa fašiangy končili mimoriadne skoro, ale aj tak bolo treba sa s nimi náležite rozlúčiť.

Vystúpenie folklórneho súboru Modrovanky – Krojovanky v sobotu 9. februára nám pripo-

menulo ako vyzeralo tradičné pochovávanie basy na dedinách za našich rodičov. Mládenci so šablami, na ktoré im dievčence ponapichovali kúsky slaniny, oživilo zvyky, pri ktorých sa tancovalo na ulici a predchádzalo rozlúčky s fašiangami.

(Pokračovanie na 7. strane.)

● *Folkloristi z Modrovej vytancovali každého, kto neutiekol...*

Foto: MH

PREČÍTAJTE SI

■ Kronika obce	2
■ Dane a poplatky	3
■ Vypaľovanie vyjde draho	4
■ Svietime úsporne	5
■ Rozhovor s M. Sedmákovou	8
■ Okienko pre ženy	11

Štúra bude ešte zelenšia

Začiatkom roka obecné zastupiteľstvo odsúhlasilo, aby si obec nechala vypracovať posúdenie verejného stromoradia na Ul. L. Štúra, tzv. dendrologickú štúdiu. Ihličnany, ktoré už viac ako tridsať rokov skrášľujú túto ulicu, boli posúdené autorizovaným krajinným architektom.

Cieľom bolo inventarizovať a posúdiť stav aleje aj vzhľadom na vznikajúce problémy s elektrickým vedením a verejným osvetlením. Všetky dreviny, ktoré sú vyššie ako 1 meter, boli očíslované a posúdené z pohľadu zdravotného stavu, vhodnosti pre uličný pás a možnej kolízie s elektrickým vedením a verejným osvetlením. V hodnotenom úseku bolo zdokumentovaných celkovo 162 ihličnatých drevín. 31 kusov predstavuje tuja západná, 96 kusov tuja mlyňanská a ostatné dreviny sú v zastúpení – smrek pichľavý, borovica čierna, smrekovec opadavý a smrek obyčajný. Okrem šľachtených kultivarov tu sú ostatné ihličnany rýchlorastúce a nevhodné z dôvodu kolízie s elektrickým vedením.

(Pokračovanie na 2. strane.)

*Korbáč, vodu, kraslíc moc
nech prinesie Veľká noc.*

*Zdravie, šťastie, smiechu veľa
úprimne Vám všetkým želá*

obecný úrad
a poslanci
obecného zastupiteľstva.

KRONIKA OBCE

Jubileum oslavujú

60 rokov

Jozef Fančovič
František Franc
Mária Kotlebová
Jozef Krajčovič

Anna Krajčovičová
Emília Mišáková
Rudolf Ondrášik
Peter Šintál

Helena Šintálová
Helena Zamborská

65 rokov

Peter Drahovský
Anton Harajka
František Kadliček
Vladimír Karaba

Jozef Kollár
Karol Varadín

70 rokov

Oľga Bubáková
Augustína Jakubičková
Štefánia Pekarovičová

75 rokov

Marta Cíbičová
Jozef Molnár
Mária Nitková
Mária Orihelová

Cecília Porubská
Oľga Reháková
Štefánia Šimeková

Jozefa Ušáková
80 rokov

Melánia Lesayová
85 rokov

Augustín Bubák
Mária Krajčovičová
90 rokov

Agneša Gulová

Narodili sa

Ivana Zvolenská
Adela Janechová
Nina Vojteľová

Pavol Bokor
Adam Maco
Matúš Magula

Tomáš Orihel
Lilien Margita Ďaláková
Tomáš Orihel

Kristína Pekarovičová
Sofia Beluská

Zosobášili sa

Lucia Lesayová a Matej Švančara

BLAHOŽELÁME!

Opustili nás

Rudolf Kollár, 66 rokov
Dominik Kubovič, 79 rokov
Ľudmila Kollárová, 92 rokov

Peter Mrázik, 60 rokov
Mária Bašovská, 77 rokov
Vladimír Magula, 64 rokov
Mária Sončová, 83 rokov

ÚPRIMNÚ SÚSTRAŠŤ.

- OcÚ -

Štúra bude ešte zelenšia

● Spílené boli len nevhodne umiestnené a do elektrického vedenia zasahujúce stromy.

(Dokončenie z 1. strany.)

Dreviny, ktoré si občania neodborne zasadili, dnes spôsobujú problémy a mnohí žiadajú o ich výrub. Tieto stromy krajinný architekt preto navrhol odstrániť a na ich miesto vysadiť nové kultivary, avšak také, ktoré v budúcnosti nebudú spôsobovať problémy. Všetky stromy, ktoré boli navrhnuté na výrub, boli farebne označené a o ich výrube boli občania oboznámení miestnym rozhlasom a prostredníctvom webovej stránky obce.

Občianka, ktorá sa telefonicky sťažovala na obvodnom úrade životného prostredia na nepovolený výrub tují, poskytla pracovníčke odboru životného prostredia neobjektívnu informáciu. Myslím, že by bolo vhodnejšie aby sa sťažovateľka obrátila priamo na obecný úrad, kde by jej poskytli náležité informácie.

Do štúdie o posúdení verejného stromoradia na Ul. L. Štúra môžu nahliadnuť všetci občania na obecnom úrade počas stránkových hodín.

Nešlo o žiadny výrub drevín bez povolenia. Všetky dreviny, ktoré boli navrhnuté na výrub, boli odsúhlasené aj uznesením obecného zastupiteľstva. Ako som uviedol, odstránené budú iba dreviny, ktoré v súčasnosti zasahujú, alebo je predpoklad, že v budúcnosti budú zasahovať do elektrického vedenia. Nie je zámerom obce likvidovať zdravé dreviny, skôr naopak. Prosíme preto občanov, aby svojvoľne

nevyšádzali do zelených pásov dreviny akéhokoľvek druhu. Vysadenie nových drevín na základe usmernenia zodpovednej osoby bude v jarňoch mesiacoch realizovať obec. Pri novej výsadbe bude vysadených viac ako 40 nových stromov.

Starosta obce

Foto: Václav Hesko

● Pracovníci Katelstavu orezaním tuje prevzdušnili a presvetlili.

KOSTOLIANSKE POHĽADY. Vydáva Obec Veľké Kostoľany. Redakčná rada: Jarmila Hodálová, Emília Ondrášiková, Mgr. Gilbert Liška. Tel.: 033/77 81 102. Reg. OÚ Trnava, práv. odd., č. j. 95/01170 zo dňa 21. 3. 1995. Náklad: 900 kusov. Podávanie novinových zásielok povolilo Zs. riaditeľstvo pošt Bratislava, č.j. 1454-OPČ zo dňa 9. 6. 1995. Technická výroba: WebHouse, s.r.o., Trnava. Uzávierka do 10. dňa v mesiaci. Redakcia nezodpovedá za obsah uverejnených príspevkov. Nepredajné.

DANE A POPLATKY

Zmiernili sme tvrdosť zákona

V súvislosti s novým zákonom o dani z nehnuteľností, na ktorý som upozorňoval ešte v minulom roku, musela sa aj naša obec prispôbiť novej legislatíve. Výsledkom je zvýšenie daní pre občanov a drobných podnikateľov v obci.

Naopak, v časti obce, kde boli dane vyššie, ako napr. Železničná ulica, došlo k zníženiu daní. Ak môžem zhodnotiť celkový prínos nového zákona o dani z nehnuteľností, tak v každom prípade bude prínosom len pre veľké podnikateľské spoločnosti, ktorých finančné zisky končia v zahraničí. Združenie miest a obcí poukazovalo na toto zlé legislatívne riešenie, avšak ani nová vláda sa týmto zákonom nezaoberala. Dôvody prečo, sme sa nedozvedeli. Aby sme však zmiernili tvrdosť tohto zákona, obecné zastupiteľstvo pristúpilo k riešeniu, a to k zníženiu poplatku za vývoz komunálneho odpadu (KO). Týmto sa ko-

nečná cena vyrovná, dokonca viacpočetným rodinám aj zníži.

Uvádžame príklad:

■ **Rok 2012:** daň za 1 m²: 0,41 €
poplatok za KO: 7 € (za 1 osobu)

■ **Rok 2013:** daň za 1 m²: 0,60 €
poplatok za KO: 1 € (za 1 osobu)

■ **2012:** dvojčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 7 € = 46,8 €

■ **2013:** dvojčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 1 € = 50 €

■ **2012:** trojčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 7 € = 53,80 €

■ **2013:** trojčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 1 € = 51 €

■ **2012:** štvorčlenná rodina, výmera 80 m²,

poplatok za odpad 7 € = 60,80 €

■ **2013:** štvorčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 1 € = 52 €

■ **2012:** päťčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 7 € = 67,8 €

■ **2013:** päťčlenná rodina, výmera 80 m²,
poplatok za odpad 1 € = 53 €

Starosta obce

SMÚTOČNÉ POĎAKOVANIE

*Prišlo to tak zrazu, nečakane -
a nádeje na život už niet.
Zostalo prázdne miesto v dome
a pár nedokončených viet...*

Dňa 12.1.2013 vo veku 66 rokov vykročil na cestu do večnosti manžel, otec a starý otec

RUDOLF KOLLÁR.

Ďakujeme za odprevadenie na poslednej ceste pánovi farárovi Mgr. Igorovi Gajdošovi a pánovi kaplánovi Michalovi Križákovi za odslúženú omšu a všetkým prítomným za prejavenu sústrasť a kvetinové dary.

Manželka a deti s rodinami

● Túto fotku do redakcie poslali občania z blízkej bytovky, ktorým prekážajú odstavené vozidlá pred vchodom do bytového domu. Žltá čiara na obrubníku pritom zakazuje stát na tomto mieste.

- r -

SPOMIENKA

Koncom minulého roka – 6.12.2012 s bolesťou v srdci sme si pripomenuli prvé výročie úmrtia nášho prvého manžela, otca, brata, švagra a dedka

VÍTA KUKUČA,

ktorý nás náhle opustil. Spomínajte s nami.
Manželka a synovia s rodinami

Spomíname aj na našich drahých rodičov

VERONIKU († 15.2.2009) a **JOZEFA** (4.7.1981) **MICHÁLIKOVCOV.**

S láskou spomíname na našich drahých synov a nevestu.

JOŽKO † 20.6.1977,

JANKO † 18.6.2006

SVETLANKA † 25.12.2004,

ktorí nás opustili v najkrajšom kvete mladosti.

ANKA TURANSKEJ, ktorá nás opustila v 23. roku života, 7.11.1943 vo Veľkých Kostofanoch.

Kto ste týchto našich drahých poznali, spomínajte s nami. Nech odpočívajú v pokoji!

Spomíname tiež na nášho drahého dedka **ŠTEFANA MICHÁLIKA**, ktorý nás opustil 1.8.1949 v štáte Pensylvania v Amerike.

Spomienka patrí aj drahej tete

ANNA MAGULOVÁ,
rodená Prekopová.

S láskou a vďakou spomínajú dcéra a syn s rodinou.

Tým, ktorí ste nezabudli a spomenuli si s nami, ďakujeme!

SPOMIENKA

Spomienka na Teba v našich srdciach stále žije, i keď Ťa navždy čierna zem kryje.

Dňa 26. mája 2013 si pripomíname 20. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca a dedka

JOZEFA CHORVATOVIČA.

Kto ste ho poznali, veďte mu s nami tichú spomienku.

S láskou spomína manželka a deti s rodinami.

INZERCIA

Pozývame Vás na posedenie do príjemného prostredia našej pizzerie, ktorá sa nachádza v obci Veselé, neďaleko Piešťan.

Naše služby:

- Rodinné oslavy
- Firemné akcie
- Kary
- Denné obedové menu
- Rozvoz obedov a pizze do firiem
- Degustácie vín

Kontakt:

0911 217 046

0911 218 128

www.pizzeriavesele.sk

Šláger nás potešil!

Ďakujeme pracovníkom obecného úradu a firme Katelstav, ktorí myslia aj na nás starších občanov a poskytli do káblovej televízie skúšobné vysielanie novej televíznej stanice Šláger TV. Týmto naozaj potešili staršie ročníky v obci. Veríme, že tento televízny kanál ostane sprístupnený aj naďalej. Jeho hudobná skladba je veľmi zaujímavá, nielen pre ľudovú nôtu, ale prináša aj staršie české hity a country skladby.

Vďační občania

PRÍSNE ZAKÁZANÉ

Vypaľovanie vyjde draho

Upozorňujeme občanov, že vypaľovanie trávnatých alebo iných porastov je prísne zakázané. Predovšetkým v jarných mesiacoch mnohí občania sa snažia skultúriť si svoje prostredie a záhrady, avšak pri pálení stačí jediná iskra a začne horieť okolitá suchá tráva, kry a dreviny.

Taktiež upozorňujeme rodičov maloletých detí, aby si všímali, či sa ich ratolesti nehrajú so zápalkami alebo zapalovačmi. Výjazd vozidiel Hasičského záchranného zboru je finančne náročný a v prípade zistenia pôvodcu požiaru, budú hasiči vymáhať od tejto osoby finančnú náhradu za uskutočnený výjazd.

- ocú -

● Na jar minulého roka hasiči zasahovali v našej obci dvakrát.

● Dnes už len spomienka na spoločný Silvester 2012.

● Silvestrovské varené víno zahrialo všetkých na tele i na duši...

● **Výmena starých svietidiel za nové zníži spotrebu elektrickej energie o polovicu.**

Svietime úsporne

V decembri minulého roka sa obecné zastupiteľstvo zaoberalo ponukou možnosti výmeny pôvodných svietidiel za nové úspornejšie, s novou LED technológiou. Pôvodné svietidlá mali výkon 72 W, takže sme pristúpili k celkovej výmene všetkých svietidiel.

Predtým sa však obecné zastupiteľstvo oboznámilo s obsahom štúdie, kde podľa výpočtov by obec mohla ušetriť oproti pôvodnému verejnému osvetleniu až 49,41 percenta elektrickej energie. To nie je zanedbateľná čiastka. Nové LED svietidlá sú teda úspornejšie, s výkonom 30 W (miestne komunikácie) a 40 W (štátne komunikácie). Celkovo bolo vymenených 317 kusov svietidiel. Okrem úspory elektrickej energie je nezanedbateľná aj bezpečnosť cestnej premávky, predovšetkým na štátnych cestách. Okrem svietidiel boli vymenené aj nové výložníky a dva elektrorozvádzače s novým systémom spúšťania.

Veríme, že nové osvetlenie občania privítali, nakoľko ide o najnovšiu technológiu v rámci svietenia. Prínosom je aj to, že komunikácie budú kvalitnejšie osvetlené ako doteraz. V prípade akýchkoľvek pripomienok k osvetleniu, môžu občania tieto zaslať na adresu obecného úradu.

Gilbert Liška

A opäť vandalizmus

V októbrovom vydaní Kostolianskych pohľadov som písal o vandalizme, ktorý sa stal každodennou súčasťou života v našej obci. Istým podnetom, ktorý ho zapríčiňuje, je aj alkohol. Ním „posilnený“ človek sa zdá byť mocný a múdry. Je to však iba jeho sebaklam, pretože opak je pravdou.

Často sa hovorí, že niekto je horší ako zvieratá. Myslím si, že týmto vyjadrením sme urazili veľké množstvo zvierat, ktoré sa nikdy tak surovo nesprávali k sebe alebo svojmu okoliu. Preto výrok, že je horší ako zvieratá, nie je namieste. Čoraz častejšie sa utvrdzujem v tom, že vyjadrenie „správa sa horšie ako človek“, je asi tým najlepším výrazom pre určitú skupinu občanov. Pozrite si obrázky, ktoré dokumentujú, čoho sú niektorí „ľudia“ schopní a zistíte, že zvieratá sa takýchto činností nedopúšťajú. Napokon, oprava lavičiek alebo ich výmena za nové, či výsadba nových stromov stojí nemalé finančné prostriedky. Zaplatia ich všetci občania, ba aj tí, ktorí to spôsobili. Doteraz som však nenašiel odpoveď na otázku, prečo niektorí ľudia tak radi ničia novovysadené stromy. Veď ten strom za nič nemôže.

● **Zničená zeleň a poškodené takmer nové lavičky v parku.**

Odporúčanie: Prosím, zamyslite sa nad svojím konaním. Spomeňte si na to, čo ste urobili, keď budete mať o dvadsať rokov viac.

A považujte nad tým, či by ste sa so svojím konaním niekomu pochváľili. Asi nie.

- gl -

● **Táto lavička už bola niekoľkokrát opravovaná. Čaká ju teda ďalšia oprava.**

● **Aj takto vedia ublížiť niektorí ľudia.**

Žijeme si tu pekne zvesela!

Ešte v októbri sa v každej zo štyroch tried našej materskej školy uskutočnila týždňová výstavka jablák, do ktorej mohlo každé dieťa priniesť jablko, a tak sa zapojil do súťaže o to najkrajšie, aké sa v minuloročnej úrode našlo. Výstavka vyvrcholila takzvaným Dňom jablka, kedy sme víťazné jablká ocenili titulom Jablko roka a zabavili sa aktivitami v jablkovom duchu. Na jeseň trieda Žabiek aj v praxi okúsila, čo to znamená chrániť a zveľaďovať prírodu okolo nás. Žabky totiž spoločne zachránili život zlomenému stromčeku, ktorý volal o pomoc nakláňajúc sa nad chodník na Ulici Mateja Korvína.

Jesenné mesiace pomaly vystriedal mráz a s príchodom prvých zimných rán sme sa aj my začali pripravovať na blížiacu sa Vianoce. Prípravy sme odštartovali na tvorivých dielňach, kde deti spolu so svojimi rodičmi vyrábali rôzne vianočné dekorácie. Potom sme ich predávali na našej Vianočnej tržnici. Avšak ešte pred tým, než sme sa naplno ponorili do vianočnej atmosféry, našu materskú školu navštívil svätý Mikuláš. Aj tento rok obdaroval všetky deti balíčkami plnými sladkostí. Rovnako však aj deti ukázali, že i ony vedia obdarovať iných. Svojím programom na vianočnej besiedke sa postarali o dobrú náladu a úsmev na tvárach rodičov. Rozveseliť a potešiť však prišli aj našich seniorov do Domu sociálnych služieb Noemi, ktorým taktiež predviedli milý vianočný program.

Po zimných prázdninách sme rovnými nohami vhupli do fašiangového obdobia, ku ktorému už neodmysliteľne patria masky a karnevaly. Aj naša materská škola si pestuje karnevalovú tradíciu, a tak sa v posledný januárový víkend v kultúrnom dome konal už tradičný detský karneval. Vyzdobená sála privítala masky od výmyslu sveta a o zábavu nebola núdza. Na deti čakala bohatá tombola, chutná farebná torta a päť škriatkov, ktorí sa s nimi zabávali a tancovali až do konca.

Nový polrok sme teda začali pekne zvesela, príjemne stráveným popoludním. Chceme sa poďakovať všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k organizácii karnevalu a už teraz sa tešíme na ďalšie aktivity a podujatia, ktoré nás v nasledujúcich mesiacoch čakajú.

Mgr. ELENA MALOVCOVÁ
učiteľka

● Deň jablka nám budú pripomínať aj diplomy, ktoré nám ostali na pamiatku.

● Veru, Mikuláš poslušným deťom ani viani nezabudol priniesť balíčky plné maškrt...

● Jedna maska krajšia ako druhá. No trúfali by ste si vybrať najkrajšiu?

● Tá karnevalová torta bola nielen pestrá a chutná, ale ešte aj „ohňostrojovala“.

INZERCIA

Reštaurácia P&E vo Veľkých Kostoľanoch

Pozývame Vás na posedenie
pri výborných kavičkách,
zmrzlinovom pohári a palacinkách.

Novinka v našej ponuke je kebab
v zemi, kebab s americkými zemiakmi,
bageta šunková, bageta syrová, bageta
s malokarpatskou salámou, bageta lo-
sosová a bageta s prosc. crudom.

Ponúkame

- polievky
- hlavné jedlá
- jedlá na objednávku

Poskytujeme

- rozvoz obedov dôchodcom priamo do-
mov – doprava bezplatná
- rozvoz obedov firmám

Pečieme

- pizzu od 17.00 do 21.30 hod.
- škvarkové pagáčky (väčšie množstvo
na objednávku)
- kysnuté záviný (väčšie množstvo na
objednávku)

Zabezpečujeme

- rodinné oslavy
 - firemné posedenia
 - smútočné posedenie po pohrebe
- V prípade rodinnej oslavy zabezpečujeme
aj dovoz stravy domov, alebo na dohodnu-
tú miesto.

Na objednávku

- obložené chlebičky
- obložené misy
- pečené prasiatko
- pečené bravčové kolená
- pečené kačice s lokšami, alebo dusenou
kapustou, knedľou

Informácie a objednávky
na tel. č.: 033/7782 747
mobil: 0918 427 322

Opäť ožili dávne tradície

• Rozlúčka ako má byť – Dolores, Dolores, naučia ťa v pekle móres, keby si nebola pila, bola by si ešte žila...

(Dokončenie z 1. strany.)

Užili sme si aj samotné pochovávanie „basy“, pri veselých pesničkách a vtipných scénkach, ktoré všetkých rozosmiali. Na mrač sice strunový hudobný nástroj nahradil plechový dychový nástroj – tuba, ale inak všetko bolo presne tak, ako zapísali dejiny. Nechýbal farár, ani plačúci pozostali... O vyvrcholenie rozlúčky s tohtoročnými fašiangami sa postarala na pódiu aj hudobná skupina Black&White, ktorá zábavy chytivým vyhrávala

až do skorých ranných hodín.

A aby sme nezabudli – hneď pri vstupe do kultúrneho domu čakal hostí prestretý stôl, bohato obsypaný šiškami a pagáčikmi. V bare pre všetkých rozvoniavala cigánska a na zapí-
tie lákali na výber nealkoholické nápoje a vý-
borné víno. Bolo to príjemné pobavenie, aj
vďaka organizátorom, ktorí opätovne s och-
tou pripravili všetko pre našich obyvateľov
a hostí.

- jh -

Foto: Magdaléna Hesková

• Pochovali basu (vlastne tubu) a bavili sa so skupinou Black and white.

• Bez šišiek a oškvarkových pagáčikov to skrátka nejde! Dob-
roty boli pripravené pre všetkých.

• Aj takto sa bavili Kostoľanci.

NÁŠ ROZHOVOR S MÁRIOU SEDMÁKOVOU

Svet bol kedysi „veselejší“

Pani Mária Sedmáková, rod. Slabá sa narodila len sedem rokov po vzniku Československého štátu a v tomto roku oslávila 88 rokov a príchod jari v jeden deň. Vrtká babička sa o seba dokáže postarať sama a pomáhajú jej aj príbuzní. Nechce byť však nikomu na príťaž. Veď sa ešte teší dobrému zdraviu, ako povedala. Zaujímalo ma, ako si spomína na svoje mladé roky či Veľkú noc pred osemdesiatimi rokmi.

■ Rada si spomínate na mladosť? Aká bola?

- Mladosť bola krásna, život bol iný ako dnes. Svet bol veselejší, ľudia sa mali radi, tešili sa z obyčajných vecí. Ako deti sme nemali toľko hračiek ako dnes. Bolo zopár bábik zo šúpolia, handrové a drevené hračky. Zväčša ich vyrábali svojim deťom rodičia. Ako mladé dievčatá sme pracovali na poli, robili sme okolo hospodárstva, chodili „močiť“ konope na humno do močidla a neskôr do Váhu do Maduníc. Chodievala som tam aj so susedou na voze s koňmi. Ko-

● Tu si rada posedí aj pri televízore.

nope sme pestovali voľne doma na humne „pod sady“. Konope sme dávali do snopcov, spracovávali na tkanie a z toho plátna sa potom šili mechy, plachty a iné potrebné veci v hospodárstve. Vtedy sa pestovali konope materské a „poskonné“. Dnes je to už akási zakázaná droga. Ešte dlho nám na humne vyrastali nejaké konope. Tak som to po tom, ako to zakázali, hneď začala likvidovať. Bála som sa, aby mi to nenašli. Vychodila som osem tried ľudovej školy, a potom večer som ešte chodila dva roky do večernej hospodárskej školy. Veľa sa vtedy pracovalo doma, na školy čas nebol. Na humne sme mali stodolu, ktorá tam stojí aj dnes, a aby tam zbytočne deti nechodili, strašil ich môj muž, že je tam konská hlava... Nuž báli sme sa, aby sa tam náhodou niečo nestalo, lebo sme tam mali aj voz a „ščekovú mašinu“. Deti sa tam rady chodili hádzať do slamy alebo „jateliny“.

■ Prežili ste aj druhú svetovú vojnu...

- Áno, naša mladosť bola poznačená príchodom druhej svetovej vojny, keď nás naša

mama neschovávala pred Rusmi v stodole, ale v komore. Rusov sme sa báli. V dome u Slabých bývala jedna ruská rodina, muž so ženou. Tí boli dobrí a milí, vychádzali sme dobre. Ale bol tu jeden Rus, ktorého sa všetci báli. Cez vojnu nebolo ani jedla veľa, na poliach robili väčšinou samé ženy. Po skončení vojny som sa vydala. Bolo to v roku 1946. Vtedy sa aj doba zmenila, prichádzali nové prikázania, začalo sa združstevňovať. Aj my sme museli dať do družstva role, kravy... Aj s mužom sme potom robili na družstve. Ja som robila v rastlinnej výrobe, ale pomáhala som aj v kuchyni a aj som upratovala. Nuž čo prišlo, to som robila. Muž robil okolo koní, ale aj stavebné práce, lebo v tej dobe sa na družstve začalo stavať veľa hospodárskych budov a kravinov.

■ Bývate vo svojom dome sama. Nebojíte sa?

- Už 15 rokov, tu bývam sama. Odvtedy, čo zomrel môj muž. Pred tým tu s nami žila aj švagriná a svokrovci. Tí však zomreli pred viac ako tridsiatimi rokmi. Mala som len jednu mladšiu sestru, ktorá tiež pred piatimi rokmi zomrela. Naša mamička žila do vysokého veku, do 98 rokov. Rada by som sa aj ja dožila pekného veku. Necítim sa chorá, trápi ma len vysoký tlak, ale to je u starých ľudí už tak. Keby som mala aj naďalej také zdravie ako teraz, rada by som si ešte tu požila. Veru, ešte by som umrieť nechcela. Veru, občas sa tu sama aj bojím, doba je teraz zlá. Minulý rok ma vykradli. „Kmin“ to stihol počas toho, ako som bola na omši v kostole. Vylomil dvere na izbe, kde bývam. Keď som sa vrátila, všetko bolo porozhadzované, vyhádzané veci z „kasien“, postele rozhádzané. To bolo veru hrozné, bála som sa, aby sa ešte nevrátil. Ten, kto to urobil, musel poznať, kde čo mám, lebo mi zobral peniaze. A izby, ktorá je prázdna a kde nikto nebyva, sa ani nedotkol. Peniaze som mala našetrené ako dar k svadbe. Teraz to mám už inak zariadené, peniaze doma nemám. Moji príbuzní ma aj volali k sebe domov spávať,

● Mária Sedmáková ako sedemnásťročná v roku 1942.

ale ja som tu zvyknutá a keď sa ešte dokážem o seba postarať, ešte tu vydržím.

■ Aká bola Veľká noc v štyridsiatych rokoch?

- Veselá. „Čúl“ na ulici nie je nikoho vidieť. Všetci sedia doma pri televízoroch. Na Kvetnú nedeľu sme chodili spievať a mali sme urobené máje z vrby. Od smrtnej nedeľe sme až do pondelka nejedli žiadne mäso. Chlapci z našej ulice nás šibali, oblievali a rozhňali. V každom dome bolo dievča a na každom dvore bola nejaká studňa a z tej nás polievali. Žili sme skromne, na sviatky sme nemávali toľko zákuskov, ako sa chystá teraz. Bývali iba koláče. Makové, orechové. Ale boli lepšie ako tie dnešné zákusky. Rada spomínam na tie chvíle, ale je to tak dávno...

Ďakujem za rozhovor a prajem Vám, aby ste sa tešili ešte dlho dobrému zdraviu.

Zhovárал sa: GILBERT LIŠKA

Foto: autor a archív MS

● Svieža babička na dvore svojho domu.

Kostolančina

1. časť

Nárečové výrazy používané v obci Veľké Kostoľany zozbieral a pripravil Emil Kolarovič.

cibazól - nárečové pomenovanie buď hlúpeho človeka, alebo toho, kto vykonal niečo hlúpe – nevhodné, ale nie príliš škodlivé. Nebola to nadávka na urážku.

ciha - väčšinou drevený kužeľ 5 cm vysoký, priemer 4 – 5 cm, šikový „rozkrúcač“ bičom rozkrútil predmet – cihu špicom na zemi a vhodným šľahaním biča ju udržal v chode. Je to „vlk“ alebo inak nazývané rotujúce teleso udržiavajúce si postoj na hrote točením. „Vrtí sa ako ciha.“

cúgel - možno z nemčiny, remeň, prípadne povrázok spájajúci celé opraty so zubadlom koňa, cúgel bola časť od zubadla ani nie 1 meter, ostatné už boli opraty.

cvancochy camrdochy - voľakedy si ľudia prispôbovali čokoľvek k tzv. riekankám. Tak sa hovorilo, že keď zvonilo - zezvánalo za zomrelým bohatým gazdom a ľudia ho nemali radi, tak zvony „hovorili“ mav role, dom, kopanice, cvancochy camrdochy. Tak toho ten lakomec mal asi mnoho.

cvancorce - „tak ťa zrychtujem, že budú z teba lietat' samé cvancorce“, niečo roztrhané z hoci čoho. Sú aj cvancorce cesta, môžu ti visieť z hlavy pozliepané vlasy – mocúchy, ale tie mal tam len také cvancorce.

cvik - klin, niekedy drevený, inokedy kovový, záležalo na použití. Buď na rozťahnutie rúčky – toporiska do sekery, kladiva a podobne na upevnenie nástroja na rukoväť. Prípadne aj na štiepanie dreva. Vraží medzi nich cvik (niekoho ako od seba oddeliť). Zaczikuješ ho, aby nevypadol.

hemlesiť - ticho už konečne sed' a nehemles sa na tej stoličke, spi a nehemles sa stále na tej posteli. Nehemles sa a rovno stoj, nech ťa konečne odmeriam. Nehemles sa, akoby si mal mrle.

hltať - čo hlceš, ty nenažranec – rýchlo nenásytne a nespôsobilé jesť. Lakomý človek, čo všetko zhrabne len pre seba, „všetko hlce“, hlce aj očami, trebárs po pohľadom fešákov – deve, hlce ju očami. Ale hlce možno aj prednášku či iné rozprávanie – počúva napäto, so záujmom.

hrotek - niekde šechtár, nádoba na dojenie mlieka, voľakedy drevená, neskôr kovová, buď smaltovaná alebo antikor. Drevená mávala takmer elipsoidný, do kužela sa zbíhajúci tvar s jednou predĺženou doskou ako držiak. (Pokračovanie nabadúce.)

Úžasný adventný koncert

● Art Music Orchestra rozdúchal v našej obci predvianočnú atmosféru.

Kúsok tohtoročného predvianočného času sme strávili v príjemnej atmosfére, ktorú vytvoril súbor Art Music Orchestra z Červeníka. Opäť to bol úžasný zážitok, ktorý nám priblížil vianočné sviatky. Zazneli známe muzikálové aj vianočné piesne. Do sály priniesli pohodu, pokoj a uvoľnenie, ľudia si na chvíľu odpočinuli od predvianočného zhonu.

Podakovanie patrí pracovníckam obecného úradu za ich čas a snahu pri príprave celej akcie, pánovi starostovi, Ing. Gabike Hájekovej za nádhernú vianočnú výzdobu. Ochotné gazdinky a cukrárky Margita Jakábová, Mária Čapkovičová, Cecília Lesayová, Oľga Sedláčiková, Mária

Karabová, Ľudmila Varadinová, Mária Hanzeľová, Anna Lišková, Mária Rupčíková, Emília Porubská, Jana Súdorová, Erika Lišková, Marta Jančovičová, Gabriela Hájeková, Otilia Michlerová, Mária Michalčíková, Veronika Ševečková, Mária Križanová, Ľubica Bališová, Jarmila Hodálová, Eva Čeligová, Elena Micháliková a Anna Gajarská, všetky z našej obce, prispeli k úrovni a kvalite podujatia svojimi výbornými pochúťkami. Zdobili bohato obsypané stoly a chutili všetkým. Tradičným doplnkom pre deti i dospelých bol dostatok čerstvého ovocia či vianočný punč.

- jh -

Foto: Václav Hesko

● Neodmysliteľnou súčasťou vianočného koncertu je stôl plný dobrôt od výmyslu sveta.

Kto je Art Music Orchestra?

Art Music Orchestra je umelecký kolektív mladých ľudí, ktorých spája nadšenie z muzikovania v rozmanitých žánroch „živého orchestra“. Základný kameň pre vznik položili v októbri 2008 tri hudobné zoskupenia: LH Mladí Huslisti, Muzika Heskovi a tanečná kapela Milkivej.

Dominantnou črtou orchestra je žárová všestrannosť. Vzrastajúce interpretačné nároky a vyššie ambície zoskupenie si vyžiadali postupné rozširovanie obsadenia o ďalších hráčov

v sláčikovej, dychovej, rytmickej či vokálnej sekcii. V súčasnosti má orchester okolo 25 členov. Umeleckým vedúcim orchestra je Mgr. art. Marek Bielik, ktorý pre orchester zaranžoval aj všetky doposiaľ hrané skladby. Vo svojom repertoári sa Art music orchestra špecializuje na hudbu z muzikálov a filmov. Ako sprievodné teleso spolupracuje s viacerými slovenskými spevákmi.

Zdroj: webstránka AMO

POBAVTE SA S NAMI

- Pane, kúpte snežienky pre svoju manželku.
 - Nemám manželku!
 - Tak kúpte snežienky pre svoju milú.
 - Nemám žiadnu milú!
 - Tak si ich kúpte len tak pre radosť, že máte taký šťastný a spokojný život.

Do nemocnice príde muž s ropuchou prirastenou na pleci. Doktor sa pýta:

- To čo sa vám stalo?
 A žaba na to:
 - Ja neviem, začalo to malým pupákom...

Chlapci sa na ceste pokazil trabant. Nuž stopuje a stopne Octaviu. Octavia ťahá Trabant, ale za chvíľu sa tiež pokazí. Tak stopujú obaja. Zastaví im Ferrari, že ich bude ťahať, a vodič hovorí: - Keď by som šiel náhodou rýchlo, tak blikajte a trúbte.

Ide ožran na pivo a zrazu sa okolo neho preženú tri autá. Vojde do krčmy a vraví: - Počúvajte, teraz tu okolo mňa prefrčalo Ferrari a išlo dvestovkou!

Ostatní na to: - No a? Všetkí nejaký macher...

Ožran: - Ale za ním šla Octavia a tiež dvestovkou!

Ostatní: - No tiež nejaký macher...

Ožran: - Ale za nimi šiel Trabant, tiež dvesto, a blikal a trúbil a aj tak ho nechceli pustiť pred seba...

Na gazdovskom dvore zniesla sliepka 5-kilové vajce. Na druhý deň za ňou príde novinár.

- Ako sa vám to podarilo?
 - To je tajomstvo.
 - Plány do budúcnosti?
 - Zniesť 7-kilové vajce...
 Novinár ide za kohútom.
 - Ako sa vám to podarilo?
 - To je tajomstvo.
 - A vaše plány do budúcnosti?
 - Rozbiť pštrosovi hubu...

V lese leží „unavený“ zajac medzi fľaškami. Ide okolo medveď. Nesie televízor. Zajac sa udivene pozerá a pýta sa: - Medveď, kde si to zobral?

- Nepijem, ušetím, mám! – odpovedá medveď.

Na druhý deň ide medveď zase okolo a nesie magnetofón. A zajac zas: - Kde si ho zobral?

A medveď: - Nepijem, ušetím, mám!
 Na tretí deň ide medveď opäť okolo a nesie hifi vežu. A zajac zvedavo: - Odkiaľ ju máš?

Medveď pyšne: - Nepijem, ušetím, mám!

Na štvrtý deň sedí medveď pod stromom. Obehne ho zajac na bavoráku. Medveď sa ho závistlivo pýta: - Zajac, kde si ho zobral?

- Bol som zaniest' fľašky! – vysvetlí zajac.

Zajac robí párty v lese a pozve všetky zvieratá. Prišli všetci, len stonožka chýba. Zábava je v plnom prúde, pomaly už aj končí, keď sa voväli stonožka a nadáva: - Dokelu, všetko som zmeškala! Ktorý idiot napísal na dvere Utierajte si nohy!?

Veľká noc je všade iná

Hoci Veľká noc stále patrí k obľúbeným sviatkom roka, tradičné zvyky sa už niekoľko rokov z našich domácností vytrácajú. Tento fakt je cítiť najmä v mestách, kde štvordňové voľno ľudia zväčša využívajú na návštevy svojich blízkych či výlety do prírody. Celkom iná situácia nastáva, keď sa vyberiete na vidiek, prípadne do regiónov ako Orava, Liptov či Spiš. Šibačka, oblievačka a kraslice vás však zaručene neprekvapia tak ako tradície za hranicami.

Ako je to u nás doma?

Keďže Veľká noc je v našich končinách vnímaná najmä ako kresťanský sviatok, zvyklosti doteraz prežívajú hlavne v regiónoch s vyššou hustotou veriacich. Ich slávenie sa začína už na Zelený štvrtok, pokračuje Veľkým piatom s prísnyňm pôstom a vrcholí na Bielu sobotu. Vo Veľkonočnú nedeľu prebiehajú pobožnosti na oslavu zmŕtvychvstania Ježiša Krista, pričom začína **hodovanie a ľudová veselica**. Na sviatočnom stole zväčša nechýba **zemiankový šalát, údeniny, obložené chlebičky, studené misy, zákusky a koláče**.

Predovšetkým mladšia generácia sa najviac teší na Veľkonočný pondelok, ktorý sa nesie v znamení **šibaní a polievania**. Chlapci obliečení v krojoch navštevujú dievčatá, aby ich

zbierajú do košíkov. Ide o veľmi podobný zvyk, aký dodržiavajú v Británii, či za veľkou mlákou. V Rakúsku však ničím výnimočným nie sú darčeky ako na Vianoce, krstní rodičia navyše svojim krstňatám pribalia aj prachľiky.

Rusko: Zaujímavosťou je, že Rusi všetky jedlá počas veľkonočných sviatkov konzumujú studené. Vajíčka pritom maľujú tak, že ich uvaria vo vode s cibulovými šupkami. Nasleduje hra, v ktorej sa snažia rozbiť súperovo vajíčko bez toho, aby poškodili to svoje. Ak sa im to podarí, môžu si zaželať to, po čom túžia.

Dánsko: Táto tradícia sa zachováva predovšetkým medzi deťmi a patrí k roztomilým aktivitám. Asi dva týždne pred Veľkou nocou si posielajú tzv. „prekáračkové lístočky“. Namiesto podpisu slúžia bodky, ktorých počet je navlas rovnaký ako počet písmen v mene pisateľa. Do obálky však vkladajú snežienky, a tak sa takáto zásielka stáva dokonalým symbolom jari.

Fínsko: Fíni sú na Veľkú noc doslova uletení. V uliciach totiž organizujú niečo ako maškarný bál. Ústredným motívom sú príbehy o čarodejnicach, a tak na verejnosti nechýbajú začíernené tváre a metly. So sebou vraj majú aj kanvice na kávu a víťovné výhonky.

Grécko: Pre tento balkánsky národ je typické vyhadzovanie džbánov z okien a balkónov.

vyšibali **korbáčom z prútia**. Všetko, samozrejme, v záujme ich zdravia po zvyšok roka. Nasleduje **polievačka** – v lepšom prípade **vedrami vody**, v horšom priamo **v studenom potoku**. Hrejivým pocitom nežnejšiemu pohľaviu môže byť jedine fakt, že podľa povery budú čisté a krásne až do ďalšej jari.

Veľká noc v zahraničí

V krajinách, kde veľkonočné sviatky nemajú duchovný rozmer, vás mnohé tradície môžu poriadne zaskočiť.

Maďarsko: U našich južných susedov v dávnejších časoch mladé dievčatá končili v rybníku. V súčasnosti však žaburinu nahradila voňavka – túto miernejšiu verziu oblievačky poznáme aj u nás. Veľkonočné vajíčka majú červené kvety na bielom podklade, samozrejmosťou je množstvo vypitej pálenky.

Rakúsko: Dominantom je veľkonočný zajáčik, ktorý v noci poschováva v dome a v záhrade kraslice s čokoládovými vajíčkami. Tie na Veľkonočný pondelok deti hľadajú

nov. Účelom je, samozrejme, aby sa rozbili. Dôvodom je hluk, ktorý takýmto spôsobom narobia – práve ním chcú vyjadriť radosť zo zmŕtvychvstania Ježiša. Keramické nádoby sú naplnené vodou alebo vínom, aby bol rámus ešte intenzívnejší. Tento zvyk je rozšírený najmä na ostrove Korfu.

Lotyšsko: Dôležitú úlohu zohrávajú takisto vajíčka – nie však len ako dekorácia, ale aj ako pochúťka. Tradíciou je ich vzájomné ťukanie medzi príslušníkmi rodiny. Ak sa skupina neporúši, znamená to, že sa dožijú vysokého veku. Zvyknú sa však aj veľa hojdať – ide o symbol plodnosti a letnej ochrany pred úštipnutím komárov.

Nórsko: Čerešničkou na torte je jednoznačne Nórsko, kde sa veľká noc točí okolo lúskania záhadných vrážd. Prvé husle preto hrajú detektívky v akejkoľvek podobe – ako filmy, seriály, knihy, články v novinách, či dokonca obaly niektorých potravín. Skúsiť odhaliť páchatela môžete, napríklad, aj v príbehu, ktorý je vytlačený na škatuli od mlieka.

Text a ilustračné foto: internet

VEĽKONOČNÉ OKIENKO PRE ŽENY

Karamelová torta

Korpus: 3 vajcia, 120g kryštálového cukru, 100g hladkej múky, 20g kakaa, 2 PL vody, 1 PL oleja, 1 KL prášku do pečiva.

Postup: Vajcia s cukrom vyšľaháme do peny, za stáleho miešania pridáme vodu, olej a múku zmiešanú s kakaom a práškom do pečiva. Upečieme vo vymastenej a múkou vysypanej forme.

Karamelový krém: 1 kondenzované sladené mlieko (Salko), 250g masla.

Kondenzované mlieko varíme v plechovke dve hodiny vo vode, necháme vychladnúť. Z otvorenej plechovky odložíme 3 polievkové lyžice, ostatné zašľaháme do vymiešaného masla.

Šľahačkový krém: 1 šľahačka, 1 balíček vanilínového cukru, 1 stužovača. **Všetko spolu vyšľaháme.**

Ďalej potrebujeme čokoládovú polevu a čokoládové bonbóny na ozdobenie (môžu byť aj lieskovce alebo mandle v čokoláde).

Postup: Na vychladnutý korpus natrieme odložené 3 PL skaramelizovaného Salka, navrstvíme karamelový krém, vyšľahanú šľahačku, ozdobíme čokoládovou polevou a bonbónmi. Odložíme do chladu.

Zdroj: internet

Kysnuté lístkové cesto

Ingredencie: kvások – 30g kvasníc rozpustíme v 1/4l vlažného mlieka (môžeme pridať aj trochu cukru, asi 1 ČL), 500g polohrubej múky, 50g mäkkého masla, trochu soli, 75g práškového cukru, 2 vajcia.

Všetky suroviny zamiesime s kváskom a vzniknuté cesto na 3 hodiny odložíme do chladničky. Kto má domácu pekárníčku, nakuľadá podľa návodu do pekárníčky a nechá vymiesiť. Na maslový plátok medzitým vymiesime 50g masla s 50g polohrubej múky a vytvarujeme do obdĺžnika s rozmermi 10 x 12 cm.

Odležané kysnuté cesto znova premiesi-

me a rozvaľkame na veľkosť 25 x 30 cm. Do stredu položíme maslový plátok a s cestom ho preložíme ako lístkové cesto (v podstate sa ten plátok zabalí). Celé rozvaľkame a preložíme ako lístkové cesto. Odložíme na 20 minút do chladničky.

Môžeme rozvaľkať a preložiť 3-krát, cesto je potom jemnejšie (v originálnom recepte je prekladané len raz).

Z tohto cesta môžeme postupne odoberať a piecť koľko potrebujeme. Vydrží v chladničke aj 5 dní, dokonca sa dá aj zamraziť. Či ho použijeme na sladko alebo na slano, vždy je chutné a jemné.

- r -

Škoricový veniec

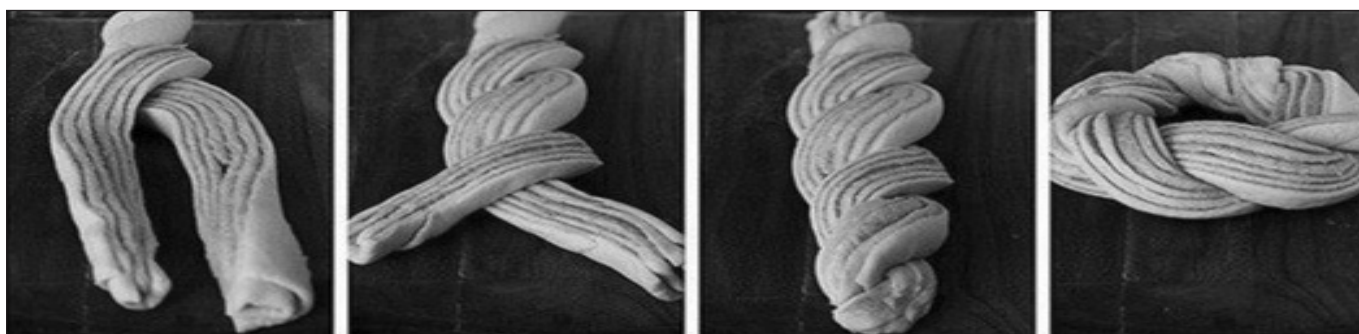
Potrebujeme: 120ml teplého mlieka, 1 lyžičku cukru alebo medu, 1 vaječný žĺtok, 30g masla, štipku soli, 15g kvasníc, 300g polohrubej múky. Na plnku: 50g masla, 3 – 4 lyžice cukru, 1 – 2 lyžičky škoricice.

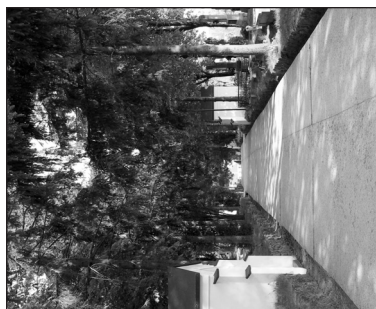
Postup prípravy: Droždie rozpustíme v teplej (nie horúcej!) vode. Pridáme mlieko s cukrom a necháme chvíľu na teplom mieste podkysnúť. Maslo (30g) vymiešame so žĺtkom, pridáme múku, soľ, zalejeme kváskom a vymiesime cesto rukami. Vymiešané prikryjeme a necháme kysnúť na teplom mieste 1 hodinu.

Plnka: Maslo (50g), vymiešame s cukrom a škoricou do hladka.

Vykysnuté cesto rozvaľkame na hrúbku 1 cm. Natrieme väčšou časťou plnky a pevne stočíme do závinu. Závin pozdĺžne prerežeme na polovicu, prepletieme a spojíme do uzavretého kruhu. Pred vložením do rúry natrieme zvyšnou plnkou.

Pechieme pri 200 °C asi 20 – 25 minút. Posledných 5 – 10 minút znížime teplotu na 180 °C. Po vybratí z rúry posypeme práškovým cukrom, alebo natrieme zmesou citrónovej šťavy a cukru. **Zdroj:** internet

Pre lepšiu orientáciu občanov i obce

Už o niekoľko dní si budete môcť v areáli cintorína prezrieť situáciu mapu hrobových miest. Hlavná tabuľa s popisom hrobového miesta, t. j. údaj o zomrelom, ktorý bude obsahovať meno a priezvisko, dátum úmrtia a číslo sekcie, v ktorej sa hrob nachádza, bude osadená pri dome smútku.

Ďalšie dva menšie plány budú osadené pri vstupoch zo Zá-kostolskej a Kanízskej ulice. Na mape budú vyznačené hrobové miesta, ktoré nie sú zaplatené. V prípade, že sa príbuzní nebudú hlásiť k nezaplateným hrobovým miestam, budú tieto miesta ponúknuté iným osobám. Nová mapa tak sprehľadní všetky hrobové miesta, ktoré sa na našom cintoríne nachádzajú. Bude dobrým orientačným plánom predovšetkým pre návštevníkov cintorína, ktorí si prídu uctiť pamiatku svojich príbuzných počas dušičkových dní.

Veríme, že nový plán hrobových miest uvítate a budete sa vedieť podľa neho ľahšie orientovať.

Starosta

Informačná tabuľa hrobových miest Veľké Kostolány

- Legenda:**
- - zeleň
 - - voda
 - - osvetlenie
 - ① - informačná tabuľa
 - - sektor 1
 - - sektor 2
 - - sektor 3
 - - sektor 4
 - - hrobové miesto bez údajov
 - - nezaplatené hrobové miesto

